

Jeg tror, at mange Arbejdere i disse Dage, ikke mindst indenfor Industrien, i høj Grad vilde paaskønne, om de havde lignende Kontrakter for fast ansatte Arbejdere.

For at der nu imidlertid i denne Henseende ikke skulde være nogen som helst Tvivl, har Ministeriet, forinden Kendelsen blev afsagt, derom indhentet Erklæring saavel fra Arbejdsgiverforeningen som fra Landarbejderforbundet, og jeg skal med Formandens Tilladelse oplæse de Udtalelser, der isaa Henseende har foreligget for Ministeriet. Arbejdsgiverforeningen for Land- og Skovbrug udtaler følgende: „I Anledning af Landbrugsministeriets Skrivelse . . . angaaende vor Forenings Appel paa Gisselfeld Klosters Vegne af en Kommissions Kendelse om Brug af Huse paa Landet . . . tillader man sig at meddele, at de i Sagen omhandlede Arbejdere har Krav paa at faa Arbejde hver Dag i det Tidsrum, i hvilket deres Kontrakt med Klosteret ikke kan opsiges. Har Arbejdsgiveren — i dette Tilfælde Gisselfeld Kloster — intet Arbejde at anvise Arbejderen, har denne Krav paa at modtage den til enhver Tid gældende overenskomstmæssige Dagløn . . . foruden frit Hus“. Landarbejderforbundet udtaler følgende: „Foranlediget af Ministeriets Forespørgsel af 25. ds. . . .“ — det er November forrige Aar — „angaaende Forstaaelsen af de i Overenskomst mellem Arbejdsgiverforeningen for Land- og Skovbrug og Landarbejderforbundet trufne Bestemmelser om Aflønning af faste Arbejdere skal man ved nærværende til behagelig Underretning meddele, at da de nævnte Arbejdere netop aflønnes lavere end saakaldte Løs-Arbejdere, fordi de ved at være sikrede stadigt Arbejde formenes at være gunstigere stillede end hine, saa følger deraf, at de er berettigede til at oppebære Dagløn hver Dag for den Tid, for hvilken de er antagne, og indtil rettidig Opsigelse . . . kan ske“. Det Kontraktforhold, hvorunder disse fast ansatte Landarbejdere virker, adskiller sig saaledes i væsentlige Henseender ikke alene fra, hvad der er Tilfældet i andre Erhverv, men ogsaa fra, hvad der tidligere var Tilfældet i Landbruget, og jeg kan ikke se rettere, end at der her foreligger et aabenbart fast Tjenesteforhold.

Under de Overvejelser, som denne Sag har givet Anledning til, har Ministeriet ogsaa beskæftiget sig med det Spørgsmaal, hvorvidt det maatte være muligt at foretage en Sondring under Hensyn til Arbejdets Karakter, saaledes at alene visse Funktionærer, f. Eks. Kuske, Gartnere m. fl., kom ind under „fast Tjenesteforhold“,

medens almindelige Landarbejdere blev holdt udenfor. Ministeriet maa imidlertid være af den Formening, dels at en saadan Sondring i Praksis vilde vise sig uigennemførlig, idet der da straks vilde opstaa Spørgsmaal om, hvorvidt Fodermestre, Malke-røgttere, Staldkarle eller Hestepassere, Materialkuske o. s. v. skulde høre til den ene eller til den anden Kategori, og dels at der ikke findes nogen som helst Hjemmel til at begrænse Begrebet „fast Tjenesteforhold“ ved en Sondring af omtalte Art efter Arbejdets Beskaffenhed.

Den ærede Ordfører var inde paa, at det maatte være muligt at begrænse Begrebet fast Tjenesteforhold derhen, at det kun omfattede dem, der fik Løn udbetalt for et længere Tidsrum, at man altsaa ved at sondre efter, om Lønnen blev udbetalt pr. Dag, pr. Uge, pr. Maaned eller pr. Aar, skulde kunne finde en Adskillelse mellem, hvad der var fast Tjenesteforhold, og hvad der ikke var det. Jeg maa her sige, at ogsaa dette forekommer mig vilkaarligt, og i hvert Tilfælde er der ikke nogen som helst Hjemmel, hverken i selve Loven eller i de Forhandlinger, der gik forud, for at definere Begrebet „fast Tjenesteforhold“ efter den Tid, som Lønaftalen omfatter.

For Ministeriet har ved denne Sags Behandling det Synspunkt været afgørende, at forsaavidt det Forhold, som er indtraadt ved Landarbejderforbundets Kontrakter om fastansatte Arbejdere, ikke betegnes som et fast Tjenesteforhold, vil et saadant Forhold overhovedet neppe komme til at foreligge, det vilde saa være udelukket ved fremtidige Afgørelser af lignende Art i noget Tilfælde at kunne hævde Tilstedeværelsen af et fast Tjenesteforhold. Lovens Bestemmelser i saa Henseende vilde derved være gjorte illusoriske, og Ministeriet har ikke ment, at det havde nogen Berettigelse til at gøre dette.

Medens Ministeriet saaledes ikke har set sig i Stand til at underkende, at der ved de gennem Landarbejderforbundet opstaaede Kontrakter er indtraadt et fast Tjenesteforhold, har man fæstet Opmærksomheden paa, hvorvidt der ved Loven var givet en Adgang til at tage Hensyn til Tidspunktet for dette Tjenesteforholds Indgaaelse; og det har herunder staaet Ministeriet klart, at et saadant Hensyn, i ethvert Fald i en Del af de indankede Tilfælde, vilde øve en vis Indfyldelse paa Sagens Udfald. Det har under disse Overvejelser været prøvet, hvorvidt der maatte kunne lægges Vægt paa, om Tjenesteforholdet var til Stede, den Dag den midlertidige Lov af 29. April